

Motion till riksdagen 2018/19:1311

av **Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S)**

Om att minska utsläppen från EU:s utsläppshandel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av långsiktiga och kraftfulla åtgärder för att minska utsläppsrätterna i EU:s utsläppshandelssystem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avdragsrätt för skrotande av utsläppsrätter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Världen står inför en stor mänsklig och miljömässig katastrof på grund av jordens temperaturhöjning. Längre har det förts en diskussion kring i vilken mån temperaturhöjningen är människoskapt, men under de senaste åren har antalet personer som ifrågasätter det faktum att temperaturhöjningen är människoskapt minskat.

Länge har debatten i till exempel USA präglats av skepsis mot att växthuseffekten är människoskapat. Även på andra sidan Atlanten verkar dock klimatet skifta, vilket bland annat har tagit sig uttryck under den amerikanska valrörelsen. Som svar på att republikanska politiker ihärdigt sagt att de inte är forskare med syfte att inte behöva ta beslut kring den globala uppvärmningen har presidentkandidat Hillary Clinton bland annat sagt: ”I'm not a scientist, I'm just a grandmother with two eyes and a brain.”

När världens länder träffades i Paris i december 2015 enades de om ett globalt klimatavtal. Avtalet stipulerar att den globala temperaturhöjningen skall hållas väl under 2 grader förindustriell nivå med 1,5 grader som mål, vilket bland annat kan läsas i artikel 2.1 a.¹

I Parisavtalet åtog sig EU att minska sina utsläpp med 40 % till 2030, vilket är ett ambitiöst mål som kräver ett handfast agerande på många plan.² Under de närmsta åren

¹ Förenta nationerna, Parisavtalet (2015), s. 3.

² <http://www.regeringen.se/sveriges-regering/miljo--och-energidepartementet/klimatmotet-cop21-i->

kommer Sverige behöva ta snabba steg mot att minska och sedan helt ta bort våra utsläpp. Riksdagen har beslutat att Sverige 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Om det målet ska kunna bli verklighet måste vi arbeta på alla fronter.

Det inom EU rådande regelverket för handel med utsläppsrätter har både för- och nackdelar. Systemet, som kallas EU ETS (EU emissions trading system), infördes 2005 och har sedan dess verkat för att minska koldioxidutsläppen. Handeln med utsläppsrätter (EUA) var ett led i EU:s strävan att efterleva Kyotoprotokollet.³ En av fördelarna är att EU har skapat en relativt väl fungerande marknadsmekanism för utsläpp. En av nackdelarna är att minskningen av utsläppsrätter sker väldigt långsamt. Det nuvarande utsläppstaket kommer minska utsläppen med 20 procent, där 2005 är startår. Nuvarande handelsperiod sträcker sig mellan 2013 och 2020. 2017 beslutade det europeiska rådet om reformeringar av systemet i nästa handelsperiod 2021–2030. En av de avgörande frågorna under denna fjärde period är hur de stora överskott av utsläppsrätter som har uppstått ska hanteras. Sedan 2009 har systemet haft ganska stora överskott till följd av den ekonomiska krisen.⁴ Om dessa överskott inte reduceras innebär det att systemets effektivitet minskar och att utsläppen inte minskas enligt plan.⁵ För att förbättra systemet och komma åt överskottet görs redan idag ett antal saker inom ramen för EU, men saker kan också göras i Sverige. Det är viktigt att se till att systemet är funktionellt och någonting medborgare förstår och litar på. Ett förslag som syns i debatten är att införa avdragsrätt för den som skrotar utsläppsrätter. Det skulle vara en möjlighet för att öka incitamenten att göra miljöinsatser och för medborgarna att närma sig detta komplicerade system.

Sverige måste följa utvecklingen av utsläppsrätter i EU ETS, och om överskotten inte försvinner och priserna på utsläppsrätter ökar så måste ytterligare åtgärder vidtas, redan under den fjärde handelsperioden.

Mathias Tegnér (S)

Serkan Köse (S)

paris/sveriges-syn-pa-det-nya-klimatavtalet.

³ <http://www.utslappsratt.se/vad-ar-en-utslappsratt>.

⁴ https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/reform_en.

⁵ <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Utslappshandel>.